

แบบฝึกหัดปฏิบัติการคาบที่ 6: Inheritance

คำสั่ง

1. ให้ศึกษาการสืบทอดข้อมูล Inheritance จากตัวอย่างต่อไปนี้

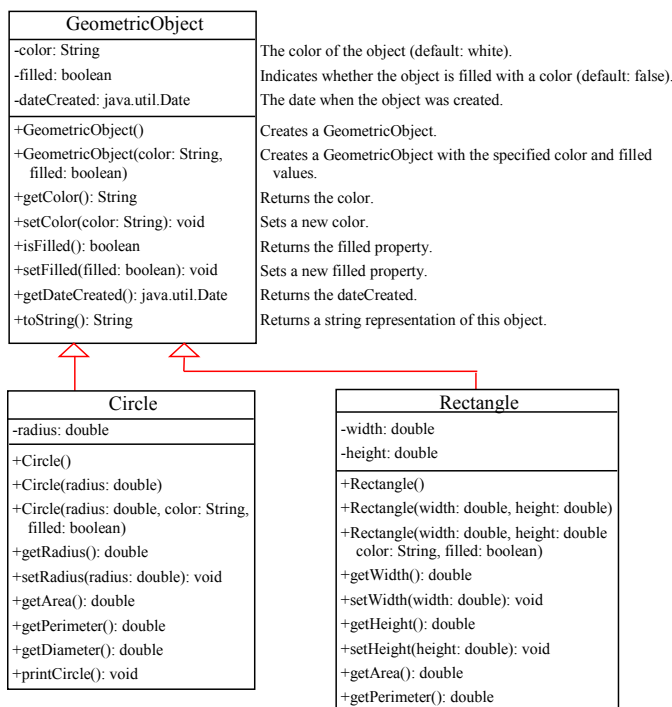
การเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ จะอนุญาตให้สามารถสร้างคลาสใหม่จากคลาสเดิมที่เคยมีอยู่แล้วซึ่งเรียกเทคนิคนี้ว่าการสืบทอด (Inheritance) การสืบทอด (Inheritance) เป็นเทคนิคที่สำคัญมากสำหรับการนำซอฟต์แวร์กลับมาใช้ใหม่ (Reuse software)

Super class และ Sub class

เทคนิคการสืบทอดข้อมูลอนุญาตให้กำหนดคลาสทั่วไปที่เรียกว่า General class หรือ Super class และภายหลังสามารถขยาย (extends) คลาสดังกล่าวไปเป็นคลาสที่มีความจำเพาะเจาะจงได้ specialized class หรือ sub class เราสามารถใช้คลาสเพื่อจำลองวัตถุที่มีชนิดข้อมูลเดียวกันได้ คลาสต่าง ๆ กันอาจจะมีคุณสมบัติและพฤติกรรมที่เหมือนกัน ที่สามารถทำให้อยู่ในรูปทั่วไปได้และสามารถใช้ร่วมกับคลาสอื่น ๆ ได้ เรายังสามารถกำหนดคลาสที่มีคุณสมบัติจำเพาะ ที่สืบทอดหรือขยายมาจากคลาสทั่วไปหรือ Generalized class ได้โดยที่คลาสที่มีความจำเพาะเหล่านั้นสืบทอดคุณสมบัติและเมธอดมาจากคลาสทั่วไป

ตัวอย่าง

สมมติต้องการคลาสวงกลม สีเหลี่ยมและสามเหลี่ยม คลาสต่าง ๆ เหล่านี้จะมีคุณลักษณะบางอย่างที่คล้ายกัน การออกแบบคลาสเพื่อไม่ให้ใช้ตัวแปรซ้ำ และทำให้ง่ายต่อการแก้ไข วิธีที่ดีที่สุดคือการใช้หลักการของการสืบทอดข้อมูล โดยการสร้างคลาสที่คลาสทุกคลาสมีคุณสมบัติเดียวกันเรียกว่า Superclass ซึ่งจากตัวอย่างคือ GeometricObject หลังจากนั้นเมื่อต้องการสร้างวงกลม Circle ก็ให้สืบทอดคุณสมบัติจากคลาส Geometric และเพิ่มคุณสมบัติเฉพาะตัวของวงกลมเข้าไป

1. ให้ศึกษาและทดลองพิมพ์ Code ตัวอย่างการสืบทอดคลาสจากตัวอย่างต่อไปนี้

```
public abstract class GeometricObject {
    private String color = "white";
    private boolean filled;
    /** Default constructor */
    protected GeometricObject() {
    }
    /** Convenience constructor */
    protected GeometricObject(String color, boolean filled) {
        this.color = color;
        this.filled = filled;
    }
    public String getColor() {
        return color;
    }
    public void setColor(String color) {
        this.color = color;
    }
    public boolean isFilled() {
        return filled;
    }
    public void setFilled(boolean filled) {
        this.filled = filled;
    }
    public abstract double findArea();
    public abstract double findPerimeter();
}
public class Circle extends GeometricObject {
    private double radius;

    /** Default constructor */
    public Circle() {
        this(1.0);
    }

    /** Radius convenience constructor */
    public Circle(double radius) {
        this(radius, "white", false);
    }

    /** Convenience constructor for all properties */
    public Circle(double radius, String color, boolean filled) {
        super(color, filled);
        this.radius = radius;
    }

    /**
     * Return the radius
     * @return radius Current radius of Circle
     */
    public double getRadius() {
        return radius;
    }

    /**
     * Set the radius of the circle
     */
}
```

```
public void setRadius(double radius) {
    this.radius = radius;
}

/**
 * Returns the area of the current circle
 * Implementation of abstract method in GeometricObject
 * @return area of the circle
 */
public double findArea() {
    return radius * radius * Math.PI;
}

/**
 * Returns the perimeter of the current circle
 * Implementation of abstract method in GeometricObject
 * @return perimeter of the circle
 */
public double findPerimeter() {
    return 2 * radius * Math.PI;
}

/**
 * Provide a string representation of the object
 */
public String toString() {
    return "Circle: radius = " + radius;
}
}
```

1.1 ให้อธิบายลำดับการเรียกใช้ constructor เมื่อสร้างวัตถุจากคลาส Circle

1. GeometricObject

2. Circle

1.2 ให้สร้างคลาส Rectangle ตาม UML Class diagram ด้านบน

class Rectangle extends GeometricObject {

private double width;

private double height;

public Rectangle() {

this.width = 0;

this.height = 0;

super();

}

public Rectangle(double width, double height) {

super();

this.width = width;

this.height = height;

}

```
public Rectangle(double width, double height, String color, boolean filled)
{
    super(color, filled);
    this.width = width;
    this.height = height;
}

public double getWidth() {
    return this.width;
}

public void setWidth(double width) {
    this.width = width;
}

public double getHeight() {
    return this.height;
}

public void setHeight(double height) {
    this.height = height;
}

public double getArea() {
    return this.width * this.height;
}

public double getPerimeter() {
    return 2 * (this.width + this.height);
}
}
```

2. จงหาข้อผิดพลาดของส่วนของโปรแกรมต่อไปนี้

```
public class Circle{
    private double radius;

    public Circle(double radius){
        radius=radius;
    }
    public double getRadius(){
        return radius;
    }
    public double findArea(){
        return radius*radius*Math.PI;
    }
}
class Cylinder extends Circle{
    private double length;

    Cylinder(double radius, double length){
        Circle(radius);
        length=length;
    }
}
```

↓ ต้องใช้ super

3. จงหาผลลัพธ์การรันโปรแกรมต่อไปนี้

3.1

```
class A{
    public A(){
        System.out.println("The no-arg constructor of A is
invoked");
    }
}
class B extends A{
    public B(){
    }
}
public class C{
    public static void main(String[] args){
        B b =new B();
    }
}
```

ผลลัพธ์การรันโปรแกรม

The no-arg constructor
of A is invoked

3.2

<p>Animal.java:</p> <pre> 01 public class Animal { 02 public Animal() { 03 System.out.println("A new animal has been created!"); 04 } 05 06 public void sleep() { 07 System.out.println("An animal sleeps..."); 08 } 09 10 public void eat() { 11 System.out.println("An animal eats..."); 12 } 13 }</pre>	<p>Bird.java:</p> <pre> 01 public class Bird extends Animal { 02 public Bird() { 03 super(); 04 System.out.println("A new bird has been created!"); 05 } 06 07 @Override 08 public void sleep() { 09 System.out.println("A bird sleeps..."); 10 } 11 12 @Override 13 public void eat() { 14 System.out.println("A bird eats..."); 15 } 16 }</pre>
<p>Dog.java:</p> <pre> 01 public class Dog extends Animal { 02 public Dog() { 03 super(); 04 System.out.println("A new dog has been created!"); 05 } 06 07 @Override 08 public void sleep() { 09 System.out.println("A dog sleeps..."); 10 } 11 12 @Override 13 public void eat() { 14 System.out.println("A dog eats..."); 15 } 16 }</pre>	<p>MainClass.java:</p> <pre> 01 public class MainClass { 02 public static void main(String[] args) { 03 Animal animal = new Animal(); 04 Bird bird = new Bird(); 05 Dog dog = new Dog(); 06 07 System.out.println(); 08 09 animal.sleep(); 10 animal.eat(); 11 12 bird.sleep(); 13 bird.eat(); 14 15 dog.sleep(); 16 dog.eat(); 17 } 18 }</pre>
<p>ผลลัพธ์การรันโปรแกรม</p> <p>A new animal has been created!</p> <p>A new animal has been created!</p> <p>A new bird has been created!</p> <p>A new animal has been created!</p> <p>A new dog has been created!</p> <p>An animal sleeps...</p> <p>An animal eats...</p> <p>An bird sleeps...</p> <p>An bird eats...</p> <p>A dog sleeps...</p> <p>A dog eats...</p>	

4. จากโปรแกรมด้านล่างต่อไปนี้ ข้อใดคือ **Overriding** ที่สามารถนำมาเติมลงในบรรทัดที่ 9 ของโปรแกรมได้โดยไม่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดขึ้นกับการทำงานของโปรแกรม อธิบายเหตุผลประกอบ

```

1 class SuperClass{
2     private int num=1;
3     protected int getNumber(){
4         return num;
5     }
6 }
7 class Subclass extends SuperClass{
8     private int num=10;
9     //overriding method
10    public static void main(String[] args){
11        Subclass s= new Subclass();
12        System.out.println(s.getNumber());
13    }
14 }
    
```

โปรแกรม	สามารถนำมาเติมลงในบรรทัดที่ 9 ของโปรแกรมได้โดยไม่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดหรือไม่	อธิบายเหตุผลประกอบ
protected int getNumbers(){ return num+5; }	ไม่ถูก	เพราะจะ overriding super class ซึ่งก้ต้องมีชื่อ Method เหมือนกัน
protected long getNumber(){ return num+5; }	ไม่ถูกต้อง	return type ไม่เหมือนกัน super class ว่า method นั้น
protected int getNumber(){ return num+5; }	ถูก	ทุกอย่างตรงตามกฎ
public int getNumber(){ return num+5; }	ไม่	สามารถทำได้แต่ใช้กับ class ที่มันได้แล้ว
protected int getNumber(int num){ return num+5; }	ไม่	ด้วย super class method ไม่รับ parameter
int getNumber(){ return num+5; }	ไม่ถูกต้อง	เพราะใช้ method header modifier
private int getNumber(){ return num+5; }	ไม่ถูกต้อง	ใช้ได้แต่ต้อง private ใน subclass

5. [Application] จงเขียนโปรแกรมเพื่อแสดงรายละเอียดของคลาส Account ที่ประกอบด้วยสมาชิกต่อไปนี้

- ตัวแปร private ชนิดข้อมูล int ชื่อ id สำหรับเก็บหมายเลขบัญชี
- ตัวแปร private ชนิดข้อมูล double ชื่อ balance สำหรับเก็บยอดเงินคงเหลือ
- ตัวแปร private ชนิดข้อมูล double ชื่อ annualInterestRate สำหรับเก็บอัตราดอกเบี้ย
- ตัวแปร private ชนิดข้อมูล Date ชื่อ dateCreated สำหรับเก็บวันที่ที่บัญชีถูกสร้าง
- constructor ที่ไม่มี argument สำหรับการสร้างบัญชีแบบ default
- constructor ที่มี argument สำหรับการสร้างบัญชีแบบระบุเลขที่บัญชี และยอดเงินเริ่มต้น
- accessor method(get) และ mutator method(set) สำหรับตัวแปร id, balance, annualInterestRate, dateCreated
- เมธอด getMonthlyInterestRate() ที่คืนอัตราดอกเบี้ยรายเดือน
- เมธอด getMonthlyInterest() ที่คืนดอกเบี้ยรายเดือน
- เมธอด withdraw() ที่ถอนเงินตามจำนวนที่ระบุ
- เมธอด deposit() ที่ฝากเงินตามจำนวนที่ระบุ

วาดคลาสไดอะแกรมและเขียนส่วนของ Client สำหรับเรียกใช้คลาส Account โดยสร้างอ็อบเจกต์ของบัญชีเลขที่ (ID) 1122 ยอดเงินเปิดบัญชีคือ 20000 และอัตราดอกเบี้ยคือ 4.5 % หลังจากนั้นให้ใช้ withdraw method สำหรับถอนเงิน 2500 บาท และใช้ deposit method สำหรับฝากเงิน 3000 บาท และโปรแกรมสามารถแสดงยอดเงินคงเหลือและอัตราดอกเบี้ยรายเดือนได้

6. [Application] จากคลาส Account ให้เพิ่มสมาชิกของคลาส Account เพิ่มเติมดังต่อไปนี้

- ตัวแปร private ชนิดข้อมูล Date ชื่อ dateCreated สำหรับเก็บวันที่ที่บัญชีถูกสร้าง โดยชนิดข้อมูล Date ให้สร้างเองโดยประกอบด้วยสมาชิกภายในดังนี้
- Constructor ที่ไม่มี argument สำหรับการสร้างวันที่แบบ default
- Constructor ที่มี argument สำหรับการสร้างวันที่ที่ระบุวัน เดือน ปี
- ตัวแปร private ชนิดข้อมูล int ชื่อ day
- ตัวแปร private ชนิดข้อมูล String ชื่อ month
- ตัวแปร private ชนิดข้อมูล int ชื่อ year
- ตัวแปร private ชนิดข้อมูล Person ชื่อ objPerson สำหรับเก็บประวัติของลูกค้า โดยชนิดข้อมูล Person ให้สร้างเองโดยกำหนดให้ประกอบด้วยสมาชิกภายในดังนี้
- Constructor ที่ไม่มี argument สำหรับการสร้างลูกค้าแบบ default
- Constructor ที่มี argument สำหรับการสร้างลูกค้าที่ระบุชื่อ นามสกุล
- ตัวแปร private ชนิดข้อมูล String ชื่อ name
- ตัวแปร private ชนิดข้อมูล String ชื่อ surname
- ตัวแปร private ชนิดข้อมูล int ชื่อ age
- ตัวแปร private ชนิดข้อมูล Date ชื่อ bDate
- สร้าง accessor method(get) และ mutator method(set) สำหรับตัวแปรให้เหมาะสมในแต่ละคลาส
- เมธอด transferMoney(Account acc1, amount) ที่ทำหน้าที่ในการโอนเงินจากบัญชีปัจจุบันไปบัญชี acc1
- แก้ไขเมธอด getMonthlyInterest() ที่คืนดอกเบี้ยรายเดือนโดยคิดจากวันเปิดบัญชี
- เมธอด toString() สำหรับแสดงรายละเอียดภายในของคลาสแต่ละคลาส

จากนั้นให้สร้างคลาสใหม่เพิ่มอีก 2 คลาส ชื่อ **SavingAccount** และ **FixAccount** โดยสืบทอดมาจากคลาส **Account** โดยให้แก้ไขเมธอด **transferMoney()** ในคลาส **SavingAccount** โดยให้เพิ่มค่าธรรมเนียมที่จะต้องจ่ายให้กับทางธนาคาร 20 บาทต่อ 1 รายการ

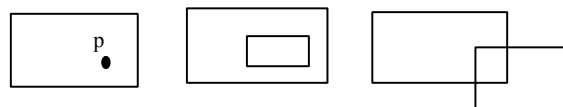
แก้ไขเมธอด **transferMoney()** ในคลาส **FixAccount** โดยบัญชีประเภทดังกล่าวจะไม่สามารถโอนเงินได้ โดยระบบต้องแจ้งต่อผู้ใช้

6.1 วาดคลาสไดอะแกรมและเขียนส่วนของ **Client** สำหรับเรียกใช้คลาส **SavingAccount** โดยสร้างออบเจกต์ของบัญชีเลขที่ (ID) 1123 ยอดเงินเปิดบัญชีคือ 20000 และอัตราดอกเบี้ยต่อปีคือ 4.5 % หลังจากนั้นให้ป้อนข้อมูลชื่อ นามสกุล อายุ วันเดือนปีเกิด ของผู้เปิดบัญชี หลังจากนั้นให้ใช้ **withdraw()** สำหรับถอนเงิน 2500 บาท และใช้ **deposit()** สำหรับฝากเงิน 3000 บาท จากนั้นให้ทำการโอนเงินโดยใช้ () สำหรับการโอนเงินจากบัญชี ID 1123 ไปยังบัญชี ID 1100 และโปรแกรมสามารถแสดงยอดเงินคงเหลือและดอกเบี้ยรายเดือนได้

6.2 วาดคลาสไดอะแกรมและเขียนส่วนของ **Client** สำหรับเรียกใช้คลาส **FixAccount** โดยสร้างออบเจกต์ของบัญชีเลขที่ (ID) 1124 ยอดเงินเปิดบัญชีคือ 20000 และอัตราดอกเบี้ยต่อปีคือ 7 % หลังจากนั้นให้ป้อนข้อมูลชื่อ นามสกุล อายุ วันเดือนปีเกิด ของผู้เปิดบัญชี หลังจากนั้นให้ใช้ **withdraw()** สำหรับถอนเงิน 2500 บาท และใช้ **deposit()** สำหรับฝากเงิน 3000 บาท จากนั้นให้ทำการโอนเงินโดยใช้ **transferMoney()** สำหรับการโอนเงินจากบัญชี ID 1124 ไปยังบัญชี ID 1100 และโปรแกรมสามารถแสดงยอดเงินคงเหลือและดอกเบี้ยรายเดือนได้ ในการถอนเงินโปรแกรมจะต้องเช็คค่าปีที่ถอนต้องมากกว่าปีที่ฝาก 1 ปีจึงจะทำการถอนได้ ส่วนเมื่อเรียกใช้ **transferMoney()** โปรแกรมจะต้องแจ้งผู้ใช้ว่าไม่สามารถโอนเงินได้

7. [Algorithms] จากคลาส **Rectangle** ในตัวอย่าง ให้สร้างคลาส **MyRectangle2D** ที่ประกอบไปด้วยรายละเอียดต่อไปนี้:

- ตัวแปรชนิด **double** ชื่อ **x** และ **y** ที่กำหนดจุดศูนย์กลางของสี่เหลี่ยม โดยมีเมธอด **get** และ **set** สำหรับกำหนดค่าและดึงค่า
- ตัวแปรชนิด **double** ชื่อ **width** and **height** โดยมีเมธอด **get** และ **set** สำหรับกำหนดค่าและดึงค่า
- no-arg constructor สำหรับการสร้างสี่เหลี่ยมแบบ default rectangle ที่มีการกำหนด (0, 0) สำหรับตัวแปร (x, y) และ 1 สำหรับ width and height.
- constructor สำหรับการสร้างสี่เหลี่ยมแบบกำหนดค่า x, y, width, and height.
- เมธอด **getArea()** ที่คืนพื้นที่ของสี่เหลี่ยม.
- เมธอด **getPerimeter()** ที่คืนเส้นรอบวงของสี่เหลี่ยม.
- เมธอด **contains(double x, double y)** ที่คืนค่า true ถ้ามีจุด point (x, y) อยู่ภายในสี่เหลี่ยมดังรูปที่ 1(a).
- เมธอด **contains(MyRectangle2D r)** ที่คืนค่า true ถ้ามีสี่เหลี่ยม rectangle อยู่ภายในสี่เหลี่ยม ดังรูปที่ 1(b).
- เมธอด **overlaps(MyRectangle2D r)** ที่คืนค่า true ถ้ามีสี่เหลี่ยม rectangle) ที่มีบางส่วนซ้อนทับกัน ดังรูปที่ 1(c).

(a) (b) (c)

รูปที่ 1

(a) จุดอยู่ในสี่เหลี่ยม. (b) สี่เหลี่ยมอยู่ในสี่เหลี่ยมตัวอื่น. (c) สี่เหลี่ยมที่มีบางส่วนซ้อนทับกัน

- สร้างเมธอด `getArea()`, `getPerimeter()`, `contains(double x, double y)`, `contains(MyRectangle2D r)`, และ `overlaps(MyRectangle2D r)`.

8. ให้นักศึกษา นิยาม Class ชื่อ Rectangle และ Line โดยแต่ละ class ประกอบไปด้วย

Rectangle	Line
Attributes width, height, และ คู่ลำดับ (x, y) แสดงมุมซ้ายมือด้านบนของ Rectangle	Attributes คู่ลำดับ (x1,y1) และ (x2,y2) แสดงจุดเริ่มต้นและจุดสุดท้ายของ Line
No-arg constructor	No-arg constructor
Constructor ที่กำหนดค่าให้แก่ width, height, (x, y)	Constructor ที่กำหนดค่าให้แก่ (x1,y1) และ (x2,y2)
Method getArea(Rectangle a) // return พื้นที่ของ Rectangle	Method getLong(Line a) // return ความยาวของ Line
class Rectangle { }	class Line { }

ให้นักศึกษาเขียนโปรแกรม method ต่อไปนี้

-Method contains(Line a, Rectangle b) ที่ return 1 ถ้าค่า object a อยู่ภายใน object b และ return 0 ถ้าค่า object a ไม่อยู่ภายใน object b

-Method cross(Line a, Line b) ที่ return 1 ถ้า object a overlap กับ object b และ return 0 ถ้า object a ไม่ overlap กับ object b

-Method overlaps(Rectangle a, Rectangle b) ที่ return 1 ถ้า object a overlap กับ object b และ return 0 ถ้า object a ไม่ overlap กับ object b

- Method distance(Line a, Rectangle b) ที่ return ระยะทางระหว่างจุดกึ่งกลาง Rectangle กับ จุดกึ่งกลาง Line

Method contains(Line a, Rectangle b)